

# ZAKOPANE

CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZAKOPANEGO

Redaguje *Komitet*. Wychodzi 2 razy w miesiącu przez cały rok, Redakcja: Willa „Szarotka”  
 Za redakcyę odpowiedzialny: Dr. J. Żychoń. w czasie od 1 lipca do 1 września 4 razy w miesiącu. Administracja:  
 Kantor wymiany A. Modlińskiego i Sp. ul. Krupówki 42.  
 Wydawca: F. Grużewski.  
 Prenumerata roczna 6 kor., półroczna 3 kor., kwartalna 1.50 kor. Zagranicą 4 kor. półrocznie. — Numer pojedynczy 30 hal.  
 W miesiącach Lipcu i Sierpniu prenumerata miesięczna 90 hal.

Zakopane leży na północno-zachodnim stoku Tatr, na przestrzeni 40 km<sup>2</sup>, w dolinie, zastłoniętej od północy rozległym wzgórzem Gubałówką, od wschodu mniejszymi wzgórzami otoczonej, na wysokości z górą 900 m. n. p. m. (najniższe punkta 837 m., najwyższe 1002 m.).

To położenie powoduje, że Zakopane posiada klimat górski, a zatem zmniejszone ciśnienie atmosferyczne i szybsze parowanie, niską średnią ciepłotę, zwiększone natężenie promieni słonecznych, obfite opady, małą względną wilgotność, czyli większą suchość powietrza i bardzo mało wiatrów.

Czynniki te hartują organizm i podniecają przemianę materii, gdyż pod ich wpływem oddech staje się szybszym, łaknienie się wzmacnia, ciepłota ciała zwykle się obniża, zimno znosi się dobrze, a czynność serca staje się szybszą.

Przedewszystkiem zatem wskazanym jest pobyt w Zakopanem w chorobach płucnych; w skłonności do gruźlicy, w jej początkach i dalszych stadyach tej choroby przy przebiegu przewlekłym; w nieżytach nosa, gardła, krtani, tchawicy i oskrzeli, dla ozdowieńców po zapaleniu płuc, opłucnej, po operacjach gruźliczych ognisk kostnych i gruczołów chłonnych, i po przebyciu wszelkich chorób ostrych; pozatem nadają się do leczenia w Zakopanem wszelkie nerwice, niedomogi nerwowe, czyli neurastenie, choroba Basedowa, choroby narządu trawienia, w szczególności ze zбочeniami czynnościowemi, zimnica, choroby krwi, jak bezkrwistość i blednica, choroby przemiany materii, jak otyłość i t. p.

Źle znoszą klimat Zakopanego chorzy z ostrym przebiegiem gruźlicy, lub ze zmianami gruźliczemi rozległemi, z powikłaniami gruźliczemi, bardzo wrażliwi, ludzie z wadami serca, ze znacznymi zmianami w układzie naczyniowym i znaczną rozedmą płuc.

Pozatem jest Zakopane idealnem miejscem wypoczynku dla zmęczonych pracą, jedynym punktem zbornym dla turystów, doskonałą miejscowością dla pobytu dzieci słabo rozwiniętych.

Wszyscy ci znajdują w Zakopanem, czego szukają, nawzajem sobie nie przeszkadzając i nie szkodząc, bo już oddawna uznana jest rzeczą, że najbezpieczniej i najłatwiej uniknąć choroby w tem miejscu, gdzie się ją opanowuje.

Uprasza się PP. Lekarzy o umieszczenie czasopisma w poczekalni.

## LEON GRABOWSKI W KRAKOWIE

MAGAZYN

**Konfekcyi i Nowości Damskiej**

PLAC MARYACKI 9

(róg Rynku głównego).

TELEF. 990.

**WŁASNA PRACOWNIA.**

MAGAZYN

**SUKIEN MĘSKICH**

nagrodzony złotymi medalami w Paryżu i w Londynie

UL. SZPITALNA L. 36

(vis a vis Teatru miejskiego).

TELEF. 561.

WYKOŃCZENIE ARTYSTYCZNE.

## I. Krajowy Zjazd przemysłowo-balneologiczny.

A zatem dawno zapowiadany Zjazd przemysłowo-balneologiczny odbył się we Lwowie, w dniach 29, 30 i 31 października b. r. Już przed kilku laty poruszano tę sprawę na walnych zebraniach Towarzystwa balneologicznego w Krakowie, gdyż uznawano konieczność ujęcia tej dziedziny przemysłu krajowego ze stanowiska ekonomicznego — ale na zebraniach tych tyle się zawsze gromadziło materiału do omówienia, że koniecznością było rozdzielenie balneologii, jako nauki, od jej warsztatu, czyli zdrojowisk i uzdrowisk jako zakładów przemysłowych. Postanowiono też rozdział ten przeprowadzić i interesy ekonomiczne zdrojowisk i uzdrowisk skupić w Lidze, czy Związku przemysłowym. Zawiązanie tego Związku postanowiono w zasadzie i przed 2-ma laty we Lwowie omówiono tę sprawę i nakreślono jej ramy.

Ponieważ Tow. balneologiczne krakowskie, z którego ramienia tę pracę rozpoczęto, nie poprowadziło jej dalej, podjęła tę samą myśl komisja przemysłowo-lekarska Tow. lek. lwowskiego i na jej posiedzeniu 2 kwietnia 1910 r. odbytem, zawiadomił jej przewodniczący Dr. Krzyżanowski, że „dalszym punktem jego programu działania jest rozwinięcie akcji w kierunku ochrony i podniesienia naszych zdrojowisk”. Na tem posiedzeniu wygłosił Dr. Bandrowski, redaktor „Naszyc Zdrojów”, referat o kierunkach, w jakichby komisja przemysł. lek. powinna dążyć, by przyjść z pomocą naszym zdrojowiskom. A zatem w dwu kierunkach: 1) naukowym, 2) ekonomiczno-gospodarczym.

„W naukowym kierunku należałoby przedewszystkiem: 1) wzbogacić piśmiennictwo naszych zdrojowisk, które jest obecnie bardzo ubogie. W piśmiennictwie światowym nie znajduje się nigdzie najmniejszej wzmianki o bogactwie naturalnym naszych zdrojowisk, co zdradza ogólną apatyę i brak przedsiębiorczości; 2) postarać się o dokładne rozbiory chemiczno-fizyczne wód naszych leczniczych i to sporządzone według normalnego typu, uchwalonego przez ostatni kongres balneologiczny w Paryżu; 3) wpłynąć na rząd, by zaprowadził przymusową statystykę zdrojowisk i to obejmującą osobno zdrowych, osobno chorych z podaniem chorób, na które się oni leczą. Jest to rzecz dla rozwoju zdrojowisk bardzo ważna i za granicą bywa bardzo przestrzegana, podczas gdy u nas nie zwraca się na nią zupełnie uwagi, 4) pobudzić naukowy kierunek balneologiczny, zając lekarzy zdrojowych pracami w klinikach, lub dać im do dyspozycji pracownie balneologiczne, jak się to dzieje w Niemczech.

W kierunku ekonomiczno-gospodarczym spozstrzega się: 1) niedostateczną reklamę naszych zdrojowisk. Reklama zagranicznych zdrojowisk jest ogromną; import zagraniczny szuka różnych dróg, przez co wzrasta ich konkurencja dla zdrojowisk naszych. U nas

ograniczają się właściciele zdrojowisk na szablonowych ogłoszeniach w dziennikach, nie mających żadnego praktycznego znaczenia; 2) zdrojowiska nasze są w rękach właścicieli nie fachowych, nie rozumiejących własnego interesu i nie mogących pojąć, że zdrojowisko może wówczas się rozwijać, gdy stanie na zasadach nauki i stosuje się do wyników praktyki zdrojowisk zagranicznych. Nie znając zaś interesów swych zdrojowisk, nie mogą też właściciele ich starać się skutecznie o pomoc dla nich, czy to ze strony rządu, czy kraju, gdyż nie wiedzą dobrze, czego żądać mogą.

Na tej podstawie dochodzi prelegent do wniosku, że zdrojowiska nasze nie mogą pozostać nadal bez pomocy moralnej i materialnej społeczeństwa, jeśli nie mają się w swym postępie cofać, zamiast kroczyć naprzód. Ażeby jednak to się nie mogło stać, trzeba poznać ich choroby i przyjść im naprzeciw z gotowym programem. Tego dotychczas jednak nikt nie czynił, nikt się tą sprawą nie zajął.

Interesy zdrojowiska trzeba podzielić na dwie kategorie, a mianowicie na ruch sezonowy i na obrót wytwórczy wód i przetworów zdrojowych. W obu tych kierunkach są bardzo wielkie niedomagania naszych zdrojowisk w porównaniu z zagranicą. Aby temu zapobiedz, należy:

- 1) oddać zarządy zdrojowisk w ręce fachowe;
  - 2) zająć się ujęciem źródeł i ich zabezpieczeniem;
  - 3) powiększyć ilość wód przez głębokie wiercenia. W tym celu wyszukać wyszkolonego wiertacza i specjalistę do kaptażu źródeł;
  - 4) dopuścić do głosu zarządców zdrojowisk, którzy znają dobrze ich niedomagania, boją się jednak występować z niemi publicznie ze względu na swój stosunek do właścicieli;
  - 5) poddawać zarządom myśli praktyczne w kierunku wzbogacenia lecznictwa zdrojowisk przez zaprowadzenie rozmaitych urządzeń fizyko-terapeutycznych;
  - 6) dążyć do zakładania sanatoryjów po zdrojowiskach i w ten sposób przedłużenia dzisiejszych nader krótkich sezonów. Zapobiegnie się przez to dzisiejszej drożyznie, do której właściciele willi niestety są zmuszeni z powodu krótkości sezonu kąpielowego;
  - 7) ustanowić stałą poradę prawną i podatkową dla zdrojowisk;
  - 8) łączyć zdrojowiska w Towarzystwa akcyjne, które mogą łatwo od rządu uzyskać pomoc finansową;
  - 9) dążyć do ochrony zdrowotności zdrojowisk przez stosowne ustawy, dzisiejsze bowiem stosunki odstręczają właścicieli zdrojowisk od inwestycji;
  - 10) dążyć do tego, by komisarze zdrojowi wypełniali swe obowiązki wydatniej, niż dotąd;
  - 11) postarać się o lepsze środki komunikacyjne.
- W tym celu powinny się zdrojowiska łączyć do wspólnej akcji, gdyż tylko zbiorowymi siłami można będzie użyć polepszenie dzisiejszych opłakanych w tym kierunku stosunków;

## WODOCIĄGI

dla miast, gmin, folwarków, fabryk, ogrodów, gmachów publicznych, domów prywatnych itd. Poszukiwanie, uchwycenie źródeł. Wiercenie studzien. Ustawianie pomp. Instalacje domowe z klozetami, łazienkami itd. Zakłady kąpielowe i hydropatyczne.

projektują i wykonują:

inż. LEONARD NITSCH i Ska, Kraków, Kolejowa 18.

Najlepsze referencje z dotychczas wykonanych robót. ∴ Kosztorysy bezpłatnie.

## Centralne Ogrzewanie

wszelkich systemów i wentylacje. Łaźnie, Mechaniczne pralnie, suszarnie dla białizny, drzewa itp.

12) propagować nasze zdrojowiska za pomocą stosownych reklam, korespondencji, wystaw stałych i objazdowych, rozrzucanie broszur i pokazy obrazów świetlnych;

13) zaprowadzać sezony zimowe i sporty zimowe, które niezmiernie przyczyniają się za granicą do przedłużenia sezonów, jakoteż podnieść turystykę, uprzystępnąć Galicyę wschodnią dla Królestwa, postarać się w lecie o pociągi spacerowe w niedziele i święta do zdrojowisk i t. p.;

14) postarać się o zakładanie sanatoryjów wojskowych w naszych zdrojowiskach, które przyczyniają się w znacznej mierze do wzmocnienia frekwencji;

15) zająć się sprawą ludu w zdrojowiskach;

16) starać się o subwencyę kraju;

17) starać się o wysyłanie za granicę zarządców, lekarzy, właścicieli hoteli, właścicieli will i t. p.

18) starać się o stałą krajową inspekcję zdrojowisk;

19) dążyć do podniesienia wytwórczości zdrojowisk i ochronić tę wytwórczość od konkurencji zagranicznej.

Zdaniem Dra Bandrowskiego należałoby oba te kierunki akcji dla zdrojowisk rozdzielić i kierunek naukowy powierzyć krakowskiemu Tow. balneologicznemu, które powinno się zająć utworzeniem katedr balneologicznych i laboratoriów po zdrojowiskach i nie świecić pustkami tam, gdzie się radzi o sprawach balneologii. Dla zastąpienia zaś interesów zdrojowisk w kierunku ekonomiczno-gospodarczym, powinno się stworzyć we Lwowie Związek ekonomiczny zdrojowisk, który zająłby się podniesieniem ich ekonomicznym.

Po dyskusji uchwalono jednogłośnie na wniosek Dra Krzyżanowskiego, aby na podstawie referatu Dra Bandrowskiego wystosować pismo do krakowskiego Towarzystwa balneologicznego i poddać mu inicjatywę w sprawie podjęcia akcji w kierunku naukowym, do podniesienia naszych zdrojowisk, a zarazem odezwę do wszystkich zdrojowisk i uzdrowisk z zachętą do zrzeszenia się w kierunku ekonomiczno-gospodarczym.

(Ciąg dalszy nastąpi).

*Dr. Józef Żychoń.*

## O cholery.

(Dalszy ciąg).

Ponieważ, jak to na wstępie wspomniałem, niebezpieczeństwo zawleczenia do nas cholery było poważne — udaliśmy się do Namiestnictwa z pisemnym przedstawieniem stanu rzeczy i prośbą, by odpowiednimi zarządzeniami wzięło nas w opiekę. W szczególności prosiliśmy: by dla umożliwienia dokładnej kontroli i ewidencji osób z Rosyi jadących — komisarjaty pograniczne zabierały przejeżdżnym paszporty i nadsyłały je w drodze urzędowej do Biura inspektora uzdrowiska. — W ten sposób paszport może być

wydany na miejscu tylko temu, kto się wykaże poświadczaniem lekarskiem z 5 dniowej obserwacji. Takie zarządzenie wydano przed dwoma laty, gdy niebezpieczeństwo zawleczenia do nas cholery poważnie groziło i to zarządzenie okazało się praktycznym. Co do ruchu z Węgier, to prosiliśmy o ustanowienie posterunku lekarskiego przy jednej z granicznych stacji linii kolejowej Nowy Targ — Sucha hora — celem kontroli osób i towarów z okolic węgierskich, cholera nawiedzonych.

Podanie to nasze odniosło skutek, gdyż dnia 3 października otrzymała Zwierzchność gminna następujący okólnik:

Z powodu szerzenia się epidemii cholery na Węgrzech zarządziło c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych reskryptem z dnia 25 września br. l. 36824 rewizję osób pochodzących z Węgier i ich pakunków. W tutejszym powiecie odbywać się będzie taka rewizja w Czarnym Dunajcu przez lekarza rewizyjnego, do tego celu przez c. k. Namiestnictwo przeznaczono.

Lekarz rewizyjny będzie podawał Zwierzchności gminnej w drodze telegraficznej do wiadomości imię i nazwisko i adres podróżnego z Węgier, pochodzącego z okolicy uważanej urzędownie za zapowietrzoną, a Zwierzchność gminna ma obowiązek podać takiego podróżnego 5-cio dniowej obserwacji, licząc od dnia przekroczenia granicy węgierskiej, bez ograniczenia osobistej wolności i bez innych utrudnień.

Gdyby taki podróżny przed upływem pięciodniowej obserwacji chciał miejsce pobytu zmienić, należy na to zezwolić, a w tym wypadku ma Zwierzchność gminna bezzwłocznie o tem donieść Zwierzchność gminnej tego miejsca, gdzie zamierza podróżny, podając jego imię, nazwisko i adres, aby obserwację ukończyła.

Wszystkim Zwierzchnościom gmin, na granicy Węgier położonym, polecam czuwać nad ruchem granicznym osób wespół z żandarmnryą i w danym wypadku nie przepuszczać do Galicyi ludzi podejrzanych o cholere, natomiast zawiadomić c. k. Starostwo czyto telegraficznie, czy też w inny sposób, celem zarządzenia zbadania lekarskiego.

Szczególniejszą uwagę należy zwrócić na stan zdrowia przekraczających granicę żebraków, domokrażców, druciarzy, drobnych handlarzy.

Należy stanowczo bronić przejścia granicy pielgrzymom gromadnie z Węgier przychodzącym, a w szczególności bandom cyganów.

Grupom robotników, którzy udowodnią, że na zamówienie zdążają do objęcia roboty w kraju, można zezwolić na przejście granicy, starać się potrzeba jednak, by robotnicy tacy w miejscu zajęcia, byli o ile możliwości, osobno pomieszczeni i w każdym razie poddani ścisłej pięciodniowej obserwacji.

Za komitaty zapowietrzone cholera należy uważać komitaty: Baranya, Bács-Bedrog, Főjer (Stuhlweissenburg), Győr (Raab), Komárom (Komorn), Pest-Pilis, Pozsony (Pressburg), Tolma, Torontal.

**TORBY** i WSZELKIE PRZYBORY  
TURYSTYCZNE ZIMOWE



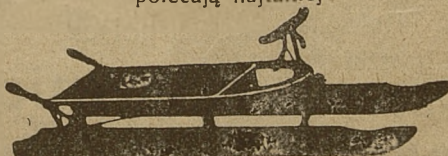
Perfumy  
i Mydła.

**PUDRY**  
krajowe, francuskie  
i angielskie.

Główny skład  
**MYDEŁ**  
przetłuszczonych  
MALINOWSKIEGO.

**REIM i SPÓŁKA**  
KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY 37

polecają najtaniej



**Sanki, Narty** (SKI) dla dorosłych i dzieci, LASKI bambusowe, OBŹECZE śnieżne, SANKI SZWAJCARSKIE „Lenker” z kierownicą i hamulcem.

**ROGÓŻKI** kokosowe, szczotkowe i żelazne.

**SZCZOTKI** do czyszczenia.

„SIDOL” do czyszczenia naczyń kuchennych.

**OLIWA do maszyn.**

**LATARKI** stałenne ręczne.

Waleczki, kit i gips do uszczelnienia drzwi i okien od zimna.

**KALOSZE**

ROSYJSKIE  
i AMERYK.



Na koniec polecam przeprowadzić następujące czynności asanacyjne:

1) wypróżnić natychmiast wychodki po obejściach i wysypać po opróżnieniu do każdego po 10 kilogramów wapna niegaszonego.

2) Oczyszczyć wszystkie podwórza, drogi, gościńce, ulice, place publiczne i dbać o ich czystość.

3) Po usunięciu pobornika z obejścia, zlać gnojowsko świeżo przyrządzoną wodą wapienną.

4) po każdym targu ma Zwierzchność gminna natychmiast oczyścić plac targowy, dotyczy to wszędy targowicy bydłowej, które po każdym targu po oczyszczeniu należy zlać świeżo przyrządzoną wodą wapienną, a wszystkie baryery i słupy wodą wapienną zbielić. Do tego celu polecam Zwierzchnościom gmin. utrzymywać na składzie po 200 (dwieście) klg. wapna niegaszonego.

5) Polecam Zwierzchnościom gm. nadzór nad hotelami, zajazdami, gospodami, domami noclegowymi, restauracjami, lokalami, w których bywają wiktuały do użytku sporządzane lub sprzedawane, w ogólności nadzór nad lokalami publicznymi, tak pod względem czystości obejścia, jako też i czystości sporządzenia i podawania wiktuałów i napojów.

6) Opornych winna Zwierzchność gminna pociągnąć do odpowiedzialności po myśli § 32 ustawy krajowej z dnia 12 sierpnia 1866 Dz. ust. kr. l. 9 względnie postąpić po myśli § 57 ustęp końcowy.

7) Reskrypt powyższy należy natychmiast wszystkim mieszkańcom gminy ogłosić.

8) Za wykonanie niniejszego reskryptu, jako też wszystkich poprzednio z powodu cholery wydanych, czynię odpowiedzialnym Zwierzchność gminną i jej organa w ramach istniejących ustaw i rozporządzeń.

Kierownik c. k. Starostwa:  
*Grodzicki.*

W kilka dni potem, bo już 7 października rozesłało Starostwo następujące pismo.

„Do Wszystkich Zwierzchności gminnych i posterunków c. k. Żandarmerji w powiecie.

C. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych reskryptem z 28 września 1910 L. 37.297 po porozumieniu się z c. k. Ministerstwami handlu i rolnictwa na podstawie orzeczenia c. k. Najwyższej Rady zdrowia zakazało, względnie ograniczyło przywóz i przewóz następujących przedmiotów i towarów z królestwa węgierskiego z powodu panującej tam cholery, aż do odwołania:

1) używanej bielizny wdzielalnej, starej ponoszonej odzieży (przedmiotów użytku codziennego) używanej pościeli.

Jeżeli przedmioty te przewożone są jako pakunek podróży lub z powodu zmiany siedziby, to podlegają one osobnym postanowieniom tyczącym się sanitarno-policyjnej rewizji i postępowaniu przy przepuszczaniu ich przez granicę (Okólnik Namiesnictwa z 16 września 1905 L. 133.247).

2) Gałganów i szmat. Od tego ograniczenia są wyjęte:

a) gałgany i szmaty ściśnięte w bale i obrczami żelaznymi opasane, przewożone, jako towar hurtowny.

b) nowe odpadki pochodzące z przędzalni, tkalni, zakładów konfekcyjnych lub blicharskich, wełna sztuczna, Sheddy (odpadki wełniane) i odpadki nowego papieru.

Dozwolonym jest jednak przewóz towarów i przedmiotów pod 1 i 2 wymieniony wówczas, gdy są opakowane w ten sposób, że stykanie się z nimi w drodze jest niemożliwe.

Przywozu i przewozu świeżych owoców, świeżych jarzyn i mleka nie można zakazać wówczas, jeśli udowodnionym zostanie zapomocą certyfikatów pochodzenia, wydanych przez kompetentne Królestwa węgierskiego władze, iż pochodzą z okolic wolnych od cholery.

Takie same ograniczenia dotyczą przywozu i przewozu towarów wspomnianych z cesarstwa rosyjskiego i prowincji włoskich Bari i Foggia.

O tem winna Zwierzchność gminną w myśl okólnika c. k. Namiesnictwa z dnia 30 września 1910 L. VII b 2507/286 natychmiast wszystkich interesowanych zawiadomić.

Kierownik c. k. Starostwa: *Grodzicki*“.

Tymczasem przycichła zaraza i niebezpieczeństwa na razie nie ma. Może jednak ono wrócić z wiosną, czy latem i dlatego czujność władz jest konieczną. Może też i Zwierzchność gminna wprowadzi w tym czasie ustawę o czyszczeniu, obowiązującą właściwie już od 30 czerwca b. r. a wtedy walka z cholera będzie dla nas o wiele łatwiejszą.

(Ciąg dalszy nastąpi).

*Dr. Józef Żychoń.*

## SPRAWOZDANIE

z wyprawy ratunkowej po Stanisława Szulakiewicza i Klimka Bachledę w dniach 6—16 sierpnia 1910

(Dokończenie).

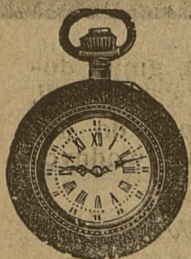
Dwa pierwsze oddziały powinny były przeszukać i wypatrzeć ścianę Małego Jaworowego od dołu, trzeci, przeszedłszy przez Czola granią Turni Jaworowych od Małego Stawku Żabiego na linach miał puszczać się ku dołu od Hakowatej Przełęczy\*). O godz. 11-tej przed południem oddział Zdyba dojrzał zwłoki Klimka w źlebie, spadającym od Hakowatej przełęczy, wprost niemal pod turnią, pod którą ze Zdybem widzieliśmy Klimka żywego po raz ostatni.

Do piargów było ze 100 m. Na ścianach w linii upadku wisiąły: serdak, kurtka, w pobliżu trzewiki i kapelusze. O znalezieniu ciała dowiedziałem się od ludzi Tylki, z środkowej części ściany, gdyśmy stanęli pod Turnią Hakowatą.

Zarządziłem wtedy powrót tą samą drogą.

O godz. 5-tej wieczorem posłałem Zdyba z depeszą do Zakopanego. Nocleg w lesie pod gołem niebem.

\*) Przełęcz pomiędzy Małym Jaworowym a Turnią Hakowatą. (Przyp, aut.).



i srebrne. WYROBY POLSKIE SREBRNE PAMIĄTKOWE.

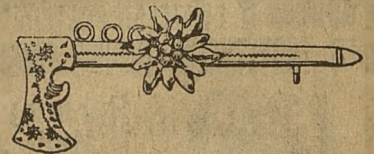
Eleganckie wartościowe

Podarki :: w stylu ::  
zakopiańskim

Dewizki, Pierścionki,  
Breloki, Broszki złote

poleca

najtaniej



Zegarki, papierośnice, laski, zapalniczki, sztucce, cukiernice i inne wyroby zakopiańskie.

Krakowski Magazyn jubilerski

Zakopane, Krupówki l. 32  
obok Hotelu „Morskie Oko“

Przez całą noc deszcz padał.

W niedzielę rano dnia 14/VIII. wysłałem oddział pod kierunkiem Jakóba Wawrytki z poleceniem wydobycia ze żlebu. zwłok Klimka. Sam z pozostałymi ludźmi w godzinę po tem udałem się za nim, spotkałem jednak oddział powracający, gdyż z powodu wielkiej ilości wody płynącej żlebem dostać się do zwłok było niepodobniństwem. Wobec tego zeszedliśmy do Jaworzyny. Tutaj odprawiłem wszystkich do domów z wyjątkiem: Byrcyna, Marusarza, Tylki, Wawrytki Jakóba, Żuławskiego Jerzego i ochotnika Ringmana, z którymi pozostałem na noc w papierni.

W poniedziałek dnia 15/VIII. o godz. 4 rano z Marusarzem, Tylką i Wawrytką wyruszyłem po ciało Klimka, poleciwszy pozostałym w godzinę za nami się udać. Z powodu jednak silnego olodzenia skał i leżącej się żlebem wody musieliśmy zawrócić od żlebu. Postanowiłem czekać na górnem piętrze doliny, aż lód pod działaniem ciepła od skał odpadnie i wejście uczyni możliwym. O godz. 1 popoł., gdy dużo lodu już spadło, udaliśmy się do żlebu. Okazało się jednak, że z powodu strąconych kamieni więcej niż trzem ludziom żlebem iść nie można. Wskutek tego posłałem Marusarza, Tylkę i Wawrytkę po ciało, jako że oni w żleb byli już weszli i zbijali ręczną drabinkę. Przy pomocy tej drabinki o godz. 2<sup>1</sup>/<sub>4</sub> popoł. dostali się oni do zwłok, pokonawszy na tej drodze z powodu leżącej się wody i lodu wielkie trudności. Klimek leżał w żlebie, przywalony głazem; z głowy pozostały tylko szczątka, ręce i nogi połamane. Ubranie w czasie upadku zdarte zostało z ciała i potargane na strzępy. Zwłoki zaszyto w siennik i na linach spuszczone na piargi. Koło godz. 6 wiecz. znieśliśmy ciało na polanę w lesie, gdzie czekała komisya sądowo-lekarska. O godz. 9-tej wiecz. przewieziono ciało w trumnie zalutowanej do Jaworzyny.

We wtorek dnia 16/VIII. o godz. 9 rano wyruszyliśmy z Jaworzyny za wozem ze zwłokami ś. p. Klimka przy odgłosie dzwonu miejscowego kościółka i o godz. 12 w południe złożyliśmy je w starym kościele w Zakopanem.

*Marjusz Zaruski,*  
naczelnik Straży Ratunkowej  
T. O. P. R.

## Wiadomości bieżące.

**Liczba gości,** którzy bawili, względnie bawią w Zakopanem od 1 stycznia 1910 r. wynosi 11244 osób, t. j. o 311 osób więcej, niż w roku zeszłym o tym samym czasie.

**W I. Zjeździe przemysłowo-balneologicznym** we Lwowie — wzięli udział z Zakopanego: pp. dr. Józef Żychoń, lekarz Stacji klimatycznej i Józef Curuś, naczelnik gminy, panie Marya Budziszewska, właścicielka hotelu Stamura i p. Marya Makswaldowa, właścicielka willi Maryi.

Zakopane, jako uzdrowisko, było kilka razy przedmiotem obrad, niestety, przeważnie ze strony ujemnej. Narzekano na brak bezpieczeństwa, na samowolę miejscowej ludności, na brak odpowiednich mieszkań i stosunki dorożkarskie. Referat dra Żychońa o instytucji komisarzy zdrojowych i klimatycznych podamy w całości w następnym numerze.

**Z Komisji klimatycznej.** Posiedzenie komisji klimatycznej — poświęcone sprawie wyznaczenia opłat przemysłowcom na rzecz funduszu klimatycznego za rok 1910 odbyło się 26 października. Przyjęto do wiadomości wniesioną na ręce przewodniczącego rezygnację Dra Jana Gawlika z godności członka komisji, jako delegata Namiestnictwa i odczytano pismo Zwierzchności gminnej w sprawie parku. Przypominamy, że Rada gminna nie uchwaliła przedstawionego przez Inspektora p. Matusińskiego — imieniem Komisji klimatycznej wniosku, by poprzednią swą uchwałę, tyczącą się wyboru miejsca pod park wstrzymała, póki porozumienie w tej sprawie z Komisją klimatyczną nie nastąpi. Wobec tego pismo Zwierzchności gminnej, uwiadomijące Komisję o przejściu nad jej wnioskiem przez Radę gminną do porządku dziennego — mimo że, jak z treści jego i oświadczenia Naczelnika gminy wynika, głosowanie nad wyborem miejsca pod park nie było ostatecznym, a równocześnie wyznaczające delegatów do porozumienia w tej sprawie z Komisją, nie mogło być brane seryo i dlatego Komisya, biorąc pod uwagę wniesiony w tej sprawie rekurs do Wydziału powiatowego przez pana r. Sieczkę, przeszła — na wniosek przewodniczącego — nad sprawą tą do porządku dziennego.

Przewodniczący uwiadomił obecnych, iż razem z Naczelnikiem gminy wystosował pismo do Wydziału Krajowego z prośbą o budowę ulicy wzdłuż podnóża Gubałówki i wykonanie innych ulic, objętych planem regulacyjnym — na koszt kraju.

Upoważniono dra J. Żychońa, by reprezentował Kōmisję klimatyczną na Zjeździe przemysłowo-balneologicznym we Lwowie. Opłaty od przemysłowców z małemi zmianami, uchwalono w wysokości proponowanej przez Komisję.

**Pomnik Jagielly w Zakopanem.** Towarzystwo „Związek górali“ postanowiło uczcić 500-letnią rocznicę zwycięstwa pod Grunwaldem przez postawienie pomnika Jagielly w Zakopanem.

Zakopane, poza obchodem grunwaldzkim urządzonym w dniu 17. lipca przez miejscowe Koło T. S. L., który choć owocny w swych rezultatach, ale już z tytułu swego charakteru oświatowego minął bez szerszego rozgłosu wśród gwarnego sezonu, niczem nieusprawiedliwiło w tym roku pamiątkowym swęj nazwy letniej stolicy Polski.

Wzięcie inicjatywy w uczczeniu tej pamiątki narodowej przez Tow. „Związek górali“ dowodzi, że Towarzystwo to zaczyna poważniej myśleć o wykonaniu szrokiego programu kulturalnego wytkniętego mu przez statut, niż to do tej chwili czyniło. Fakt ten zasługuje tem więcej na uznanie, że „Związek górali“ przy wykonaniu swego zamiaru liczy przeważnie na ofiarność swych człon-

# Drzewiecki & Jeziorański

INŻYNIEROWIE

LWÓW, ul. L. Sapiehy 1. 2. Tel. Nr. 1040

KRAKÓW, ul. Sobieskiego 1. 6.

**Wodociągi** dla miast, gmin, domów prywatn., willi.

Samoczynne doprowadzanie wody do budynków i obszarów ze źródeł wodnych znacznie niżej położonych.

**Centralne ogrzewania**

i wentylacje. — Mechaniczne pralnie etc. — Firma w ciągu 17-letniego istnienia wykonała tysiące instalacyj oddzielnych. — Kosztorysy i katalogi bezpłatnie.

ków. Model pomnika zaprojektowany przez rzeźbiarza p. Wojciecha Brzegę, który obiecał go wykonać bezinteresownie, można oglądać w Urzędzie gminnym. Znalazienie odpowiedniego miejsca pod pomnik sprawia sporo kłopotu komitetowi budowy i dlatego zwrócił się on z prośbą do p. prof. J. Baranowskiego o odstąpienie na ten cel ze swego parku kawałka gruntu, położonego przy jednej z otaczających go ulic.

**Z Rady gminnej.** Posiedzenie Rady gminnej odbyło się 5 b. m. Radni zebrali się licznie. Postanowiono wnieść podanie do Wydziału Krajowego o podwyższenie opłat komunalnych na rzecz gminy od trunków i zwrócić się do posła na Sejm Dra J. Bednarskiego z prośbą, by sprawy tej pilnował i uzyskał dla niej poparcie.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa organizacyi straży pożarnej, zaprojektowana przez Komisję administracyjną. Uchwalono ustanowić pluton z 4 pompierów złożony i zakupić 2 pary koni, by zawsze jedna stała w pogotowiu. Straż ta ma być wyszkolona odpowiednio i tworzyć pierwsze stałe pogotowie, sprawne i zawsze gotowe do wyjazdu. Przy tej sposobności wspomniął radny Dr. J. Żychoń o dyskusji, jaka się na ten temat toczyła we Lwowie podczas obrad Zjazdu przemysłowo-balneologicznego przed tygodniem i interpelował naczelnika gminy, czy uchwały poprzednie Rady gminnej w sprawie rewizyi domów pod względem przepisów policyi ogniowej, zostały wykonane, gdyż przestrzeganie tych przepisów ma równorzędne znaczenie z organizacją straży. Podobno komisya specjalnie do tej rewizyi wybrana większe budowle obejrzała i zarządziła, co należy, ale my wiemy, że w naszych warunkach od zarządzenia do wykonania bardzo zawsze daleko.

Uchwalono wysłać deputację, aż z 4 radnych złożoną do Lwowa, by kołatała dalej o budowę szkoły rzeźbiarskiej, szkoły ludowej i sądu.

Ze sprawą elektryczności, źle słyhać. Firma Sokolnicki i Wiszniewski ma zamiar (!) starać się o koncesję, gdy tylko się ostatecznie wyjaśni, co do uzyskania tej koncesyi potrzeba. To samo mniej więcej wiedzieliśmy przed dziesięciu laty.

Na poufnem posiedzeniu postanowiono uwolnić po rocznej służbie p. Andrzeja Szczygła, inspektora policyi miejscowej i p. Tatara, urzędnika gminnego.

**Stosunki doróżkarskie** są nie do zniesienia. Ponieważ sezon letni minął, a zimowy się jeszcze nie rozpoczął, uważają nasi doróżkarze za niepotrzebne „zajmować się przewozem osób“. Dochodzą nas skargi, że na dworcu kolejowym, w szczególności przy pociągu rannym, przychodzącym tutaj o 6:20, doróżek niema, a na stanowiskach czasem tylko, jakiś jeden się zabłąka. Od 2 lat słyszymy o koncesyach doróżkarskich i pocieszamy się, że przecież porządek w tej sprawie zagości. Tymczasem jest ciągle, jak bywało, to znaczy, że gorzej być nie może. Wiemy, że wielu doróżkarzy koncesję już otrzymało, a jeśli tak, to są oni już przemysłowcami, do których stosuje się przepis §. 53 ustawy przemysłowej z dnia 5. lutego 1907

Dz. u. p. Nr. 26, tej treści, że „nie mogą oni według upodobania przerywać prowadzenia rozpoczętego przemysłu, lecz muszą o zamierzonym wstrzymaniu przedsiębiorstwa donieść na cztery tygodnie naprzód władzy przemysłowej“ a zatem Starostwu. Jeżeli więc w Zakopanem koncesyonomani fiakrzy wbrew temu postanowieniu ustawy działają, na czem niewątpliwie goście wiele niedogodności cierpieć muszą i przez to do uzdrowiska się zrażają — rzeczą zatem c. k. Starostwa jest w stosunki te wejrzeć i tym nadużyciom raz tamę położyć.

### Rozkład jazdy pociągów zakopiańskich.

Odjazd od 16 IX do 14 VI.					Przyjazd od 16 IX do 14 VI.				
10:15 rano, 5:15 popoł.					6:21 rano, 12:45. 3:40 popoł.				
od 15 VI do 15 IX.					od 15 VI do 15 IX.				
5:50	8:20	4:--	5:15	10:--	6:21	11:05	11:25	4:29	9:57
rano		popoł.		wiecz.	rano	przedpoł.	popoł.	popoł.	wiecz.

### NADESŁANE.

## Bazar przemysłu krajowego J. F. I. Komendziński ZAKOPANE — Krupówki.

Nowości w perkalach, zefirach, batystach i wełnianych materjach. Płótna z tkalni w Krośnie. Bielizna stołowa Kostiumy kąpielowe, damskie płaszcze, prześcieradła i ręczniki. Pantofle z rogoziny. Bielizna biała i kolorowa. Krawaty, rękawiczki. Pończochy, skarpetki, sztylpy i czapki. Kapelusze słomkowe prawdziwe panamskie po 32 kor. i inne tańsze. Parasole i Parasolki, Obuwie, Koce, Pledy, Koldry watowane. Sandaiki Knelpowskie. Wyroby skórkowe: Teczki do pisania, portfele, torebki i t. p. Wyroby szklane z wyrobami górskimi, orłami i herbami Polski. Bluza kol. do robienia kwiatów i na abazury. Grzeblenie. Gąbki. Lusterka nikielowe. Walizy, paski. Worki turystyczne. Laski rzeźbione drewniane i kute żelazne. Lawn-Tennis, Rakiety, piłki. Przybory do rybołówstwa. Aeroplany po 30 hal. Diabłolko, Bomeranc. Wielki wybór zabawek. Widokówki po 5 hal. Przybory do szycia i haftu.

## Dr. M. Wojczyński Zakopane — Hotel Centralny.

**Dr. Michał Landau**  
adwokat krajowy i obrońca w sprawach karnych  
przeniósł kancelaryę z Tarnopola  
do Nowego Targu, Rynek.

ZAKOPANE. Ulica Krupówki 42, (vis á vis fryzjera p. A. Borowskiego).

## KANTOR WYMIANY I DOM KOMISOWY

istniejące od roku 1899  
pod firmą

**A. MODLIŃSKI I SP.**

Kupuje i sprzedaje waluty zagraniczne i papiery wartościowe. — Kupuje czeki i przekazy na inne domy bankowe. — Sprzedaje losy państwowe na raty. — Pośredniczy w kupnie i sprzedaży domów i terenów. — Wyrabia pożyczki hipoteczne, wizę paszportów, legalizację dokumentów. — Przyjmuje prenumeratę pism i ogłoszenia.

Udziela się bezpłatnie wszelkich informacji w sprawach dotyczących Zakopanego i innych.

# Lekcje francuskiego i niemieckiego

Willi „Podlasie“, Krupówki.

== PENSYONAT ==  
ALEKSANDRY BURKATHOWEJ „Ola“

przeniesiony został  
do willi „Dora“ ul. Chałubińskiego.

ZAKOPANE, ULICA NOWOTARSKA L. 26.

PENSYONAT

„DAWNA PIOTRKOWIANKA“

poleca

POKOJE duże, wysokie z całodziennym utrzymaniem po cenach umiarkowanych. Leżalnia południowa z wspaniałym widokiem na góry. — Cała willa gruntownie odświeżona, odpowiada nowoczesnym wymoganiom. Kuchnia wyborna. Pianino.

ZARZĄD: KRULIKIEWICZ i BONCZEK.

## LISTA GOŚCI

od 15 października do 4 listopada 1910 r.

Antoniewicz Bolez Dr. Jan	Lwów	H. M. Oko
Ananieff Aleksander	Astrachan	Saryusz
Antoniewicz Witołd Wrysym	Podgórze	Zakątek
Brakowa Sylwia	Kraków	H. M. Oko
Banachiewicz Zofia z córką	Król. Pol	Liliana
Belkowska Helena z dzieckiem	Kraków	Chramcówki 33
Bobrzyńska Jadwiga z synem	Kraków	Szałas
Bobrzyński Mieczysław	Kraków	Szałas
Borysowicz Dr. Konstanty	Husiatyn	Nieczuja
Bromowicz Emilia	Kraków	Królewnianka
Burzyński Zygmunt	Białystok	Pomoc Bratnia
Czaplicki Stanisław	Warszawa	Tatry
Chrzanowski Stanisław	• Częstochowa	Szałas
Czaputowicz Aleksander	Kraków	H. Karpowicza
Czerwiński Michał Seweryn zrodz.	Mielnikowa	Przecznica 15
Czernecki Dr. Władysław	Lwów	Krywań
Chmielnicka Józefa	Podole Rosyj.	Krywań
Chmielnicka Stanisława	Podole Rosyj.	Krywań
Chochleński ks. Stanisław	Podgórze	H. Kuliga
Chobrzyńska Halina	Iwacznowce	Przecznica 15
Chrupek Wiktor	Kraków	Liliana
Dąbrowska Marya	Kijów	H. M. Oko
Dernatowicz Doria Kazimierz	Białoruś	H. Turystów
Dzierzgowska Wanda	Petersburg	H. Stamary
Dvorak Jan Hugo	Praga	H. Stamary
Drozdiewicz Marya	Sambor	H. Przanowskiego
Dybalski Władysław z żoną	Strzemieszyce	Szałas

Durowa Kamila z córką  
D'Erseville Karolina  
Feigel Natalia  
Gawrońska Aleksandra  
Gołombkowa Wanda  
Gordonowa Marya z synem  
Herelegen Ferdynand  
Herelegen Irena  
Hirschman Adam z rodz.

Kraków  
Gowarczew  
Kałusz  
Krałów  
Kijów  
Kijów  
Stanisławów  
Stanisławów  
Warszawa

Zamojskiego 11  
Liliana  
Piotrkowianka  
Ks. Kaszelewsk. 1  
Liliana  
Turnia  
Z. Dra Chramca  
Z. Dra Chramca  
H. Stamary

## ZAKŁAD WODOLECZNICZY

### Dra A. Chramca

składający się z willi „pod Matką Boską“  
i kilku wynajętych domów wygodnie  
urządzonych

**otwarty bez przerwy.**

== Wspólne sale od 1-go lipca. ==

### Łazienki

otwarte dla dochodzących

Pracownia lekarska wyposażona we wszystkie  
przyrządy do leczenia fizykalno-elektrycznego.

Sala gimnastyczna systemu Zandera.

Gimnastyka na wolnym powietrzu.

Kąpiele powietrzne. || Kąpiele gazowe.  
Kąpiele borowinowe. || Kąpiele solankowe.  
Kąpiele elektryczne. Masaż. Elektrycznycy.  
Obszerna leżalnia dla kuracyi klimatycznej.

Dr Chramiec przyjmuje chorych od godz. 8-iej do 11-iej  
z wyjątkiem Niedzieli i świąt.

Jaworski Stefan  
Jelska Klara  
Iwański August  
Kaiwajciówna Natalia  
Katzner Wilhelm  
Kaczorowska Sabina  
Kepińska Marya z synem  
Klecze Karol z żoną  
Kleczyński Jan  
Kijowski Władysław  
Komar Maksymilian  
Konowalec Włodzimierz  
Kułakowska Wanda  
Lamowa Helena  
Ładacki ks. Wojciech z ojcem

Zakopane  
Kraków  
Kraków  
Gub. Suwalska  
Tarnów  
Kałusz  
Lwów  
Warszawa  
Warszawa  
Kraków  
Przeworsk  
Wielkopole  
Lwów  
Lwów  
Król. Pol.

Tatry  
Szałas  
H. Stamary  
Szałas  
H. Centralny  
Piotrkowianka  
Kościeliska 71  
H. Turystów  
Szałas  
Stara Polana 20  
Hygea  
Pomoc Bratnia  
Z. Dra Chramca  
Z. Dra Chramca  
H. M. Oko

Dyplomy honorowe:  
Na Wystawie  
Kraków 1901  
Karlsbad 1908

# W. SZNAJDROWICZ

Dyplomy honorowe:  
Na Wystawie  
Londyn 1908  
Paryż 1908

## — KUŚNIERZ, —

== w Krakowie, Rynek Linia A—B L. 45, I-sze piętro. ==

Poleca Szan. P. T. Publiczności, swój obficie i jedynie w towary, doborowe zaopatrzone Skład i pracownię jakoto: Futra damskie, Rotundy, Żakietki, Saka, Peleryny, Boa, Garnitury, Futra męskie, Spacerowe i podróżne, Marynarki, Surduty, Bekiesze i Dohy, Czapki futrzane oraz wszelkie przybory w zakresie ten wchodzące, oraz wielki wybór, Serdaków i Peleryn.

Zamówienia wykonywają się z całą starannością, jak również wszelkie przeróbki oraz pokrycia futer, i w tym celu magazyn posiada wielki wybór materiałów z fabryk krajowych, jak również angielskich.

Łasocina Marya z dziećmi	Wołyń	Osobita
Lebiedjewa Michalina	Warszawa	Wzlot
Lebailly Gabryela	Król. Pol.	Ukraina
Liebeskind Karol z rodz.	Kraków	Stara Polana 24
Lisowska Janina	Lwów	H. Stamary
Łoziński Roman	Kraków	Kościeliska 48
Lochman Szczęsna	Lwów	Wybrana
Łuszewski Kazimierz	Gniezno	Zagórze
Łusakowski Władysław	Lwów	Grabówka III
Machnowski Zdzisław z żoną	Lwów	Saryusz
Makowiecki Michał	Podole Rosyj.	Z. Dra Chramca
Mayerowa Marya	Kraków	Zamojskiego 11
Małkowski Władysław	Gwoździec	Kalina
Misiewicz Helena	Kołomya	Murań
Miikiewicz Marya	Kowno	Saryusz
Michałowska Kazimiera z córką	Rzeszów	Stara Polana 26
Minajewa Zoja Aleksiejówna	Rosya	Marya
Mokrzycka Anna	Lwów	Kasprusie 26
Monne Anna	Lwów	Kasprusie 26
Moszoro Rudolf	Podgórze	Krupówki 80
Mycielska Marya z córką	Poniec	H. Stamary

Siestrzencewicz Ludwika	Kraków	Żywcańskie 105
Świecicka Marya	Mińsk	Obrochtówka
Skita Stefan z żoną	Dąbrowa Górń.	H. Warszawski
Sozański Stanisław	Grabowiec	H. Stamary
Smolka Władysław	Lwów	Dora
Sosukowska Stefania z córką	Lwów	Wybrana
Surynowa Felicya	Król. Pol.	Liliana
Szylling Stanisława z córką	Litwa	Turnia
Trawińska Wiktorya z córką	Król. Pol.	Jerzewo
Tchórznicki Roman	Lwów	H. Stamary
Wyrzykowska Zofia	Suwałki	Szałas
Wojciechowska Henryka z córką	Kraków	Ukraina
Wetstein Saul	Oświęcim	H. Centralny
Wajdner Laura	Kraków	Saryusz
Więckowski Feliks	Żytomierz	Saryusz
Wędrychowska Zofia z synem	Kraków	Żywcańskie 794
Wolnicka Zofia	Mitawa	Turnia
Zaleska Marya	Warszawa	Krupówki 99
Zeniuk Marya	Lwów	Ukraina
Zabotin Jan z rodz.	Kijów	H. M. Oko
Zaborowski Stefan	Warszawa	Podlasie
Zielińska Julia Józefa	Kraków	Krupówki

## Sprzedaż węgla z Dąbrowy Górniczej

DOM KOMISOWY

### A. MODLIŃSKI i SP.

ulica Krupówki L. 42.

Neumann Władysław	Żytomierz	Dora
Niewiarowicz Miłowska H. z syn.	Lwów	Z. Dra Chramca
Nieszporek Walery	Będzin	Szopenówka
Okuljar Aniela	Warszawa	Jerzewo
Oraczewska Zofia	Warszawa	Dworek
Otorowski Władysław	Kraków	H. Warszawski
Olszewska Eugenia z dziećmi	Zakopane	Marya
Pawłowicz Jan	Podole Galicyjs.	Dora
Prechitko Mikołaj	Zakopane	Liliana
Przeździecka Mieczysława	Warszawa	Turnia
Piotrowicz Marcella	Kraków	H. Kuliga
Pieniążkówna Józefa z synem	Kraków	H. Warszawski
Pieniżek Kazimierz	Kraków	H. Warszawski
Polak Helena z synem	Kalisz	Ogrodowa 4
Puławski Adolf z żoną	Moskwa	Liliana
Przybylski Michał	Warszawa	Pomoc Bratnia
Rasik Wiktor	Praga	H. Stamary
Radoń Karol	Kraków	H. Karpowicza
Rejmers Halina	Warszawa	Pepita
Riszka Emil	Kraków	H. M. Oko
Roguska Jadwiga z synem	Wołyń	Zaciszce
Rotarski Stefan	Kraków	H. M. Oko
Rodziewicz Paulina	Kijowska Gub.	Piotrkowianka
Rogoyki Stanisław	Kraków	Jerzewo
Rościszewska Stanisława z córką	Podole Rosyjsk.	Tatry
Rudzka Gabryela z dzieckiem	Warszawa	Krupówki 99
Rylski Bogdan	Romanówka	Pepita
Stach ks. Józef	Podgórze	H. Kuliga
Sadzikowski Józef z rodz.	Kraków	H. Turystów
Saski J. z żoną	Radom	H. Warszawski
Sarnecki Aleksander z żoną	Kraków	H. Warszawski
Szewczykowa Agnieszka	Stare Miasto	Ogrodowa 4
Scheuch W.	Szwajcarya	H. Przanowskiego
Smirnowa Marya	Petersburg	Żywcańskie 105

## BIULETYN

stacji meteor. przy Muz. Tatrzanskim im. Dra T. Chałubińskiego.  
Za Październik 1910.

Dzień	Stan barometru (7 rano)	Ciepłota powietrza w stopniach Celsjusza		Wilgotność bezwzględna (średnia)	Kierunek i siła wiatru (7 rano)	Opad mierz. o g. 7 rano	
		max.	min.			ilość	rodzaj
1	690.0	11.6	6.6	8.4	Z powodu zepsucia przyrządu, kierunek wiatru nienotowany.	4.6	deszcz
2	692.0	11.1	1.9	5.9		0.0	—
3	690.3	16.4	1.7	6.1		0.0	—
4	690.8	11.0	3.0	6.8		14.6	deszcz
5	683.4	6.6	3.0	6.9		24.4	—
6	689.9	9.7	3.3	6.4		0.0	—
7	691.9	10.0	0.1	6.2		0.0	—
8	690.2	14.1	0.6	6.6		0.0	—
9	685.2	15.6	6.5	7.4		0.0	—
10	686.7	12.1	5.8	7.6		0.0	—
11	686.3	8.5	5.6	7.0		1.8	deszcz
12	688.0	12.6	4.0	6.2		0.0	—
13	687.6	16.7	9.4	8.4		1.8	deszcz
14	691.9	10.4	0.9	5.1		0.0	—
15	696.4	5.9	— 2.8	4.5		0.0	—
16	693.7	6.5	3.2	5.5		0.0	—
17	690.4	9.1	— 0.5	5.0		0.0	—
18	687.8	10.7	0.0	5.2		0.0	—
19	684.8	7.7	1.6	5.4		0.0	—
20	681.5	8.4	— 1.0	5.2		0.0	—
21	682.3	10.5	1.2	5.8		0.0	—
22	683.3	7.0	1.1	6.0		0.0	—
23	684.3	5.0	1.0	6.2		0.0	—
24	685.7	2.8	— 0.5	4.6		0.0	—
25	687.8	6.0	— 2.6	4.3		0.0	—
26	690.4	6.4	— 2.4	4.4		0.0	—
27	690.4	7.1	— 2.5	4.1		0.0	—
28	688.5	7.6	— 2.9	4.6		0.0	—
29	686.5	8.1	— 0.4	5.3		0.0	—
30	683.1	9.3	— 0.5	5.4		0.0	—
31	677.5	9.0	1.0	6.4		1.9	deszcz

ZAKOPANE.

## PENSYONAT PIOTRKOWIANKA

własność J. Przystojekiej i S. Langerowej  
przeniesiony został na ulicę Jagiellońską  
do willi, dawniej Mazowsze.

Park świerkowy — wodociągi — kanalizacja — kąpiele słoneczne.

## Willa „Gierlach“

ZAKOPANE, KRUPÓWKI,  
z ogródkiem 12 metr. od ulicy.

## Pensjonat najbliższy kościoła

Pokoje od 1.50 do 5 kor.;  
z utrzymaniem od 5 do 8 koron na dobę.



według prof. Mleko kwaśne Mlecznikowa  
 dawniej „Ferment“ z Zakładu Krakowskiego, ulica Podwale L. 5.  
 sprzedaje Mleczarnia przy ul. Krupówki L. 25.

„Laktol“

Taryfa opłat za jazdę powozikami i furkami.

ZA JAZDĘ	WÓZEK		POWÓZ	
	jedno	dwu	jedno	dwu
	K h.	K h.	K h.	K h.
<b>Za jazdę do dworca lub z dworca kolei:</b>				
do miejsc lub z miejsc w obrębie Stacji bliżej dworca położonych . . . . .	— 60	1 —	1 —	1 60
do miejsc lub z miejsc położonych na Żywcańskim, Skibówkach, Bystrem do Sanatoryum w kościeliskach . . . . .	1 —	1 60	1 50	2 50
	2 —	3 20	3 —	5 20
<b>Za jazdę na obszarze Stacji klimat.:</b>				
kurs na obszarze stacji w dzień . . . . .	— 30	— 50	— 50	— 1 —
w nocy . . . . .	— 50	— 70	— 70	— 1 20
na Bystre do Adasiówki, na Żywcańskie, na Skibówki w dzień . . . . .	— 60	— 80	— 80	— 1 50
na Bystre, do Adasiówki, na Żywcańskie, na Skibówki w nocy . . . . .	— 80	— 1 —	— 1 —	— 1 70
za każdy kwadrans czekania . . . . .	— 20	— 40	— 30	— 50
<b>Za jazdę według czasu:</b>				
za każdy kwadrans na obsz. Stac. w dzień . . . . .	— 30	— 50	— 50	— 1 —
w nocy . . . . .	— 50	— 70	— 70	— 1 20
<b>Za jazdę do miejsc oznaczonych:</b>				
a) do Jaszczurówki, Kuźnic, Leśniarki, Olczy, Strążysk lub w kierunku odwr.	1 —	1 80	1 50	3 —
b) tamże z czekaniem 1/2 godziny i z powrotem . . . . .	1 40	2 40	2 10	3 60
a) do Poronina (stacja kolei) Sanatoryum lub w kierunku odwrotnym . . . . .	1 80	2 60	2 20	3 60
b) tamże z czekaniem 1/2 g. i z powr. za każdy kwadrans czekania . . . . .	2 40	3 20	2 80	4 20
	— 20	— 40	— 30	— 50
a) do doliny Kościelisk (do Restauracji) i z powrotem 1 dnia . . . . .	5 —	8 —	7 —	12 —
b) do doliny Kościeliskiej (do „Pisanej“) i z powrotem 1 dnia . . . . .	6 —	10 —	8 —	14 —
a) do Roztoki i z powrotem 1 dnia . . . . .	8 —	12 —	12 —	16 —
a) do Morskiego Oka i z powr. 1 dnia . . . . .	10 —	16 —	14 —	20 —
b) do doliny Chochołowsk. i z powr. 2 dni . . . . .	14 —	20 —	18 —	28 —
do Nowego Targu i z powr. 1 dnia . . . . .	9 —	14 —	13 50	21 —
do Szczawnicy i z powrotem 2 dni . . . . .	5 —	8 —	7 —	12 —
do Białskich Grot i z powr. 2 dni . . . . .	10 —	18 —	15 —	27 —
do Smokowców (Szmeks) i z powr. 2 d. . . . .	16 —	25 —	24 —	40 —
	20 —	30 —	30 —	45 —

UWAGA. Za podjazd pod dom i czekanie, niedochodzące razem 10 minut nic się nie należy.

Za jazdę nocną uważa się od 1. października do końca marca jazdę od godziny 8 wieczór do godziny 6 rano, w innych miesiącach zaś jazdę od godziny 10 wieczór do godziny 5 rano.

Pensjonat „Litwinka“

otwarty przez cały rok w Zakopanem ul. Jagiellońska 40. otwarty przez cały rok

Pokoje ciepłe, słoneczne, weranda kuracyjna, łazienka. :: Kuchnia zdrowa. :: Ceny niskie.

Opieka dla chorych zapewniona.



Herman WEISER



Zakopane .: Krupówki 51.

000000

Skład płócien, chustek, zefirów, satyn, materyi wełnianych i kortów. Koce, kołdry, artykuły norymberskie, przybory dla krawców, bielizna męska i damska oraz sukna zakopiańskie.

Powszechnie znany i istniejący od roku 1885

Hotel pod Gewontem

cały rok otwarty

poleca POKOJE SŁONECZNE po cenie od K 1.50.

RESTAURACYA W MIEJSCU.

Willa „POLONIA“

PENSYONAT

Zdzisławowej Daszewskiej

Zakopane .: Chramcówki

Pokoje wzorowo urządzone.

CENY PRZYSTĘPNE.

Mieczuja

Zakopane .: ul. Jagiellońska

zdała od ulicy

Pensjonat STANISŁAWY BENONI

otwarty cały rok.

Pokoje en pensyon od 5 kor wwyż.

Tarasa słoneczna do kąpieli powietrznych i słonecznych. Werandy. Korytarze ogrzewane. Leżalnia.

CAŁY ROK OTWARTY

Pierwszorządny Hotel „MORSKIE OKO“

NA KRUPÓWKACH.

Obejmuje CUKIERNIĘ i RESTAURACYĘ higienicznie urządzone, i salę teatralno-balową.

Urządziłem również na werandzie ogród zimowy, gdzie codziennie stale w godzinach popołudniowych i wieczornych do 12-ej w nocy przygrywa orkiestra salonowa, by uprzyjemnić pobyt P. T. Publiczności. — Dziękując za dotychczasowe poparcie polecam się i nadal

Z poważaniem

W. Dzikiewicz, właściciel.

Marcelli JANIK, Fryzjer

ZAKOPANE, vis-a-vis kościoła parafialnego — Filia Krupówki 71. (vis-a-vis sklepu Wnogo Olszewskiego). Obydwa zakłady urządzone według najnowszych wymagań.

# Józef Lechowicz

Zakopane, ulica Krupówki

poleca swe wyroby ma-  
sarskie w różnych ga-  
tunkach, oraz wyrób  
:: doborowego mięsa. ::

Zakopane „Stefa” Krupówki. 57.  
zaktad art. fotograficzny,  
otwarty zimą i latem, poleca się.  
Ceny umiarkowane.  
Przyjmuje się roboty amatorskie.

Pensjonat  
„ZACISZE”  
A. Parczewskiej  
Zakopane, ulica Sienkiewicza 14.

Pracownia stolarsko-artystyczna  
Andrzeja Gąsienicy  
ZAKOPANE, ulica Krupówki 89.  
Poleca się względem P. T. Publiczności.  
Podejmuje się wszelkiej roboty w zakres  
stolarstwa wchodzącej jak również roboty  
w stylu zakopiańskim.

Założony w roku 1866.  
**Magazyn i pracownia obuwia**  
męskiego, damskiego i dziecięcego.  
Zamówienia wykonujemy starannie i szybko podług  
najświeższych fasonów z materiałów krajowych i zagr.  
**Wielki wybór obuwia gotowego.**  
Przyjmuje wszelkie reperacje. ::: Ceny umiarkowane  
A. Wojciechowski, Zakopane,  
ul. Krupówki 71, vis à vis W. P. Ciszewskiego.  
(Dom własny).

Parowa Piekarnia o Zakopane, Rynek  
Wł. Dańca  
Filie: Krupówki 378,  
ulica Kościeliska 648.  
Poleca swe doborowe pieczywa. — Wyroby moje posia-  
dają także na składzie znaczniejsze handle kolonialne.

**Pianina i Fortepiany** w wielkim  
wyborze  
wypożycza, jak również na godziny do  
przegrywania przyjmuje u siebie.  
Kupuje, sprzedaje, wymienia i przyjmuje  
do przechowania przez sezon zimowy.  
Koncertowy fortepian na składzie.  
Zgłoszenia o stroiciela przyjmuje i tegoż zamawia  
KONRAD KAİM, Krupówki.

**Maks Mangel**  
W ZAKOPANEM,  
Krupówki 39 — vis à vis hotelu „Morskie Oko”  
poleca: towary bławatne, garderobę damską i męską,  
ubrania i obuwie turystyczne, peleryny zakopiańskie,  
bieliznę, bluski, halki, szlafroki, koldry, koce, sukna  
i korty, oraz kapelusze damskie i męskie.  
CENY NAJPRZYSTĘPNIJSZE.

HOTEL PENSION  
**Czarny Staw**  
K. NENCKA  
ZAKOPANE,  
Chramcówki 26.  
Pokoje duże słoneczne.  
Werandy oszklone. Kuchnia wytworna i zdrowa.  
CENY PRZYSTĘPNE, DO UMOWY.

Zakopane  
**Willa Janówka**  
ulica Nowotarska 27.  
Pokoje do wynajęcia z utrzymaniem lub bez. —  
Troskliwa opieka dla osób pojedynczych lub pa-  
nien. — Ceny umiarkowane.  
Właścicielka Anna Drowa Krzykowska.

D. BLAU  
Głównie zastępstwo i skład maszyn do  
szycia firmy: Singer-et-Co — Zakopane,  
Krupówki, 65 i okolice. Wypożycza maszyny. —  
Przyjmuje naprawy. Na składzie wszelkie przybory.  
ZAKŁAD KEFIROWY I MLECZARNIA  
M. Jankowskiej — ulica Krupówki, 49.



**Dom bankowy i kantor wymiany. MIRISCH I SPIRA w Krakowie.**  
**Rynek Główny L. 11, (dom własny). Telefon 1. 975.**  
 Kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe, jakoteż wymienia waluty, banknoty, i monety zagraniczne pod najkorzystniejszymi warunkami. Wypłaca wszelkie kupony i wylosowane papiery wartościowe, wydaje przekazy na wszystkie miasta, Europę, Ameryki, Afryki, Azji i Australii, również na wszelkie miejscowości kuracyjne.  
 Wszelkie zlecenia z prowincyi wykonywa się bezwzględnie po kursie dziennym nie licząc żadnej prowizji.

## C. k. Urzędy i Instytuty publiczne.

Uzdrowskiem zarządza Komisya klimatyczna, która rządzi się swoim statutem, w skład jej wchodzi: 2 delegatów Namiestnictwa, 3 Wydziału krajowego, naczelnik Gminy Zakopane; 2 delegatów Rady gminnej Zakopane; 1 lekarzy posiadających w Zakopanem zakłady lecznicze; 1 Tow. Tatrzańskiego; 1 lekarz Stacji klimat.; 1 delegat gości.

Przewodniczącym Komisji klimatycznej jest delegat Namiestnictwa, który jest jednocześnie c. k. Inspektorem uzdrowiska.

**Biuro Komisji klimatycznej**, w którym mieści się jednocześnie **biuro adresowe i informacyjne** otwarte od godz. 9—12 przedpoł. i od 3—6 popoł. (ul. Krupówki, róg Marszałkowskiej).

**C. k. Inspektor Stacji klimatycznej i przewodniczący Komisji klimatycznej** przyjmuje strony od 10—12 i od 4—5 w biurze Komisji klimatycznej.

**Lekarz Stacji klimatycznej** urzęduje w biurze Komisji od 10—11.

Sezon kuracyjny trwa cały rok t. j. od 1 Stycznia do 31 Grudnia.

**Taksa klimatyczna** wynosi: a) 2 kor. tygodniowo od osoby, zaś 5 kor. od rodziny złożonej przynajmniej z 3 osób, jeżeli zgłasza pobyt najmniej na 2 tygodnie i opłaci takse za cały pobyt. b) 3 kor. tygodniowo od osoby, a 6 kor. od rodziny, jeżeli zgłasza krótszy pobyt niż 2 tygodnie i chce płacić tę takse co tydzień. c) 12 kor. od osoby lub 30 kor. od rodziny na cały sezon, kto płaci całą takse z góry i wtedy wolny on jest od dalszej opłaty w tym samym roku kalendarzowym. Pobyt w uzdrowisku przez 48 godzin wolny jest od taksy.

**Szpital klimatyczny**, który jest równocześnie domem izolacyjnym dla chorób zakaźnych, położony jest przy gościńcu prowadzącym do Poronina.

**Urząd gminny** (ul. Nowotarska). Gminą Zakopane zarządza Zwierzchność gminna wybrana przez Radę gminną złożoną z 36 radnych. — Zwierzchność gminna zarządza policją gminną. — **Naczelnik gminy** przyjmuje od 9—12 i od 3—6.

**C. k. Posterunek żandarmeryi** przy ul. Łukaszkówki.

**Urząd parafialny** w probostwie obok kościoła otwarty dla stron od 10—12.

**Urząd pocztowy** przy ul. Krupówki otwarty cały rok od 8—12 i od 2—6; w niedzielę od 8—11 i od 3—4 dla nadawania depesz i listów poleconych; w **sezonie letnim** otwarty od 8 rano do 9 wieczór, tylko oddział poste-restante, nadawania i odbierania listów poleconych i nadawania depesz.

**Urząd telegraficzny i telefoniczny** otwarty od godz 8 r. do 9 wiecz., w **sezonie letnim** od godz. 7 r. do 9 wiecz., w Niedziele od godz. 7 rano do 7 wiecz. **Filia na dworcu** otwarta od 8—12 i od 3—6., w Niedziele od 9—11 rano.

## Lekarze stale ordynujący w Zakopanem. Zakłady lecznicze i służba zdrowia.

(Liczba w nawiasie oznacza rok osiedlenia się w Zakopanem).

**Dr. A. Chramiec**, właściciel Zakł. wodoleczniczego ul. Chramcówki 11, (1886 r.).

**Dr. J. Gaik**, ul. Stara Polna 17 (1893 r.).

**Dr. J. Żychoń**, lek. St. klimat. ul. Nowotarska 31 („Szarotka”), (1899 r.).

**Dr. J. Gawlik**, chir. Dyr. szpital. klimat. ul. Rynek 11, (1900 r.).

**Dr. E. Majewicz**, ul. Przegonka 23, (1901 r.).

**Dr. E. Brzeziński**, ul. Jagellońska, (1903 r.).

**Dr. J. Wiesemann**, ul. Marszałkowska 2, (1905 r.).

**Dr. Z. Czapliski**, ul. Jagellońska („Stefa”), (1906 r.).

**Dr. W. Kraszewski**, ul. Krupówki, (1907 r.).

**Dr. H. Wilczyński**, ul. Jagellońska („Warszawianka”), (1908 r.).

**Dr. A. Januszowski**, ul. Krupówki 94 (1909 r.).

Godziny ordynacyjne pp. lekarzy 3—5 popoł.

**Dr. K. Dluski**, dyr. Sanatorium, ordyn. w godz. popołudniowych za poprzednim telefonicznym porozumieniem się.

**Dr. B. Dłuska**, Sanatorium, ordynuje we wtorki, czwartki i soboty od 5—5½ popoł. lub za telefonicznym porozumieniem się.

**Apteka i droguerye**. Apteka znajduje się przy ul. Krupówki l. 71, prócz tego są dwie droguerye, obie przy Krupówkach. **Masażyści i kąpielowicze**, oraz masażytki i kąpielowicze, uprawnieni do wykonywania pomocniczych zabiegów według cennika. Spis ich znajduje się w biurze lek. St. klimat.

**Akuszerki**. W Zakopanem jest 6 egzaminowanych akuserek, a spis ich znajduje się w biurze lek. Stacji klimatycznej i w Apteczce.

## Towarzystwa:

Towarzystwo Biblioteki publicznej, ul. Krupówki, 41, Towarzystwo Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia” ul. Sienkiewicza.

Towarzystwo gimnastyczne „Sokol”, Rynek

Towarzystwo rękodzielników „Gwiazda”, ul. Krupówki.

„Schronisko nauczycielek i nauczycieli”, ul. Chramcówki.

Towarzystwo Tatrzańskie, ul. Krupówki, 14.

Towarzystwo dobr. Św. Salomei, ul. Kościeliska („Skoczyska”).

Towarzystwo ochotniczej straży pożarnej, ul. Kościeliska 6.

„Związek górali” ul. Kościeliska (róg Kościelnej).

Kółko rolnicze, ul. Krupówki (w domu, gdzie klimatyka).

Towarzystwo zaliczkowe, ul. Kościeliska (vis-à-vis starego kościoła).

Towarzystwo „Sztuka podhalańska” — Biblioteka publiczna.

Koło Zakopiańskie T. S. L. — (Kantor A. Modlińskiego).

Towarzystwo ochrony zwierząt, Krupówki (biuro Kom. klimat.).

Towarzystwo muzeum im. Chałubińskiego — Muzeum im. Chałubińskiego.

Tatrzańskie ochotnicze pogotowie ratunkowe. — biuro Tow. tatr. Sekcja Zakopiańska Tow. lekarzy galicyjskich („Szarotka”).

## Czytelnie:

**Czytelnia Kom. klimat.** mieści się przy Tow. Biblioteki publicznej, Krupówki 41. — Bilet wstępu sezonowy 50 hal.

**Czytelnia Tow. Tatrzańskiego** otwarta tylko w sezonie letnim. (Wstęp tylko dla członków).

**Muzyka** pod kierownictwem p. St. Czyżowskiego, dyrektora orkiestry Teatru miejskiego w Krakowie przygrywa w czasie sezonu letniego (Lipiec i Sierpień) od 9—11 rano i od 5—7 popołudniu w ogrodzie Tow. Tatrzańskiego.

## Hotele, sale balowe, pensjonaty i restauracje.

Zakopane posiada 7 dobrze urządzonych hoteli, 2 sale teatralne i balowe (Hotel Morskie Oko, Sokolnia), kilka restauracji i kilkadziesiąt pensjonatów.

## Szkoły:

C. k. Szkoła przemysłu drzewnego, ul. Krupówki.

Krajowa szkoła koronarska, ul. Kościelna.

Czteroklasowa szkoła ludowa, ul. Nowotarska.

Nauka gimnastyki w Sokole, Rynek.

# C. Szczurkowski

## Kraków, Grodzka 2.

Handel przyborów do szycia, haftu i krawiecczynny.

Przyborów toaletowych i galanterii, wielki wybór pasków, torebek ręcznych, rękawiczek, wstążek, pończoch, skarpetek i t. p.

**Ceny niskie.**

Jedyny w Krakowie magazyn zabawek, gier towarzyskich, lalek, koni na biegunach, gier sportowych.

**Towar doborowy.**

**Helena Kruszevska**  
**Masażystka**  
**Zakopane — Krupówki, 89.**

Pierwszorzędna pracownia krawiecka  
**Juliana Zembatego** Zakopane Krupówki 53.

# Bazar przemysłu krajowego I. F. J. Komendziński

POLECA

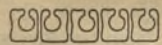
## Zakopane :: Krupówki.

POLECA

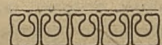
PELERYNY ZAKOPIAŃSKIE od 15 K. SUKIENNE WYROBY: Gunie, Serdaczki i ubrania góralskie wyszywane ręcznie. HAFTY RĘCZNE wiązownicze. Pamiątki w wielkim wyborze. PŁÓTNA MALARSKIE, pendzle, farby i ołówki. PUDŁA DREWNIANE DO PODROŻY. WYROBY SZCZOTKARSKIE.



MYDŁA kuźnicke z fabryki Tien. RAMY. LEŻAKI OD 10 K. MATERACE na leżaki. BIŻUTERYĘ SREBRNĄ. — PAPIER LISTOWY. — SPRZĘTY KUCHENNE I ZABAWKIJAWOROWSKIE. HAMAKI.



Ceny bez konkurencji.



# SPÓŁKA HANDLOWA.

Zakopane, ul. Kościeliska 1. 14.

STOWARZYSZENIE ZAREJESTROWANE Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ

Filia I. ul. Chramówki — Filia II. ul. Krupówki.

Poleca: Towary kolonialne, cukierki, pierniki, herbatniki, mąki, kasze, wędliny, konserwy i wszelkie towary spożywcze. — WINA, koniaki, rummy, likiery, rosolisy, piwo. — Porcelanę, szkło, lampy, i przybory do lamp. — Naczynia kuchenne blaszane i żelazne. — Materiały piśmienne. Przybory do szycia, toaletowe i galanteryjne. — PERFUMY. — Żelazo i wszelkie wyroby w zakres handlu żelaznego wchodzące. — WYROBY KOSZYKARSKIE. — Świece łojowe, stearynowe i woskowe. — Nafta, pokost, oleje, farby. — Skład wyrobów drzewnych rzeźbionych. — Ramy. Przybory turystyczne po cenach katalogów wiedeńskich.



## Pensyonat „SZAŁAS“

zdala od ulicy.

POKOJE SŁONECZNE, TYNKOWANE. KANALIZACYA, WODOCIĄG, ŁAZIENKA KUCHNIA SMACZNA I ZDROWA.

CENY OD 5 DO 8 K.

ZAKOPANE ul. Kościeliska 10. Zakład zegarmistrzowski PIOTRA RAMSY. Poleca najlepsze zegarki, szwajcarskie, przyjmując reperacje zegarków, chronometrów chronografów i t. p. pod gwarancją 5-cio letnią.

DORA przy ulicy CHAŁUBIŃSKIEGO otwarty cały rok urządzony podług wszelkich wymagań higieny i komfortu. CENA OD 6 KORON WZWYŻ, W ZIMIE OD 5 KORON.